

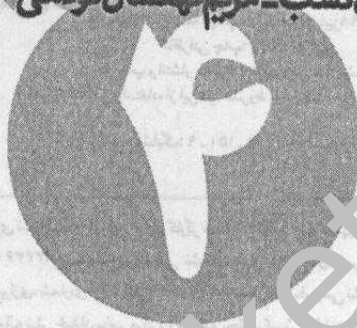
ویراستاران:
فرانک ای. دیکسون
سافدرا اسمیت

ویراستاران: فرانک ای. دیکسون - ساندرا اسمیت

حرفه: داستان نویسی

محرران: کاوه فولادی نسب - مریم کهنسال نوذهی

مردمان: گاوه فولادی نسب - مریم که نسل نودهی

مردمان: گاوه فولادی نسب - مریم کهنسال نوذهی

عنوان و نام پدیدآور: حرفه: داستان‌نویس ۴ / آویراستاران فرانک ای. دیکسون،
اندرا اسم؛ یا مقدمه‌ی جویس کارول اوتس؛ مترجمان کاوه فولادی‌نسب - مریم
دهنسا رده‌ی

موضوع: داستان‌های کوتاه، نشر چشمه، ۱۳۹۲

مشخصات ظاهری: ۲۹۰ ص.

شابک: ۴ - ۲۲۹ - ۱۳ - ۶ - ۸

وضعیت فهرست‌یابی:

یادداشت: کتاب حاضر توسط کمیته‌ی قسمت‌ها، از کتاب *Handbook of short story writing* است.

یادداشت: چاپ قبلی: زاوش، ۱۳۹۷

عنوان دیگر: داستان‌نویس ۴

موضوع: داستان‌نویسی

موضوع: داستان‌های کوتاه

شناسه‌ی افزوده: دیکسون، فرانک ای. - ۱۹۱۱ م.، ویراستار

شناسه‌ی افزوده: Dickson, Frank A.

شناسه‌ی افزوده: اسمایت، ساندرا، ویراستار

شناسه‌ی افزوده: Smythe, Sandra

شناسه‌ی افزوده: اوتس، جویس کارول، - ۱۹۳۸، مقدمه‌نویس

شناسه‌ی افزوده: Oates, Joyce Carol

شناسه‌ی افزوده: فولادی‌نسب، کاوه، - ۱۳۵۹، مترجم

شناسه‌ی افزوده: کهنسال‌نوده‌ی، مریم، - ۱۳۵۹، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۴۵۱۳۹۰ ج / ۳۳۷۳ PN

رده‌بندی دیویی: ۸۰۸ / ۳۱

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۲۵۸۹۴۷۵

رده‌بندی نشر چشمه: ادبیات - درباری ادبیات

حرفه: داستان نویسی ۴

(مجموعه مقالات)

ویراستاران: فرانک ای. دیکسون - ساندرا اسمیت

مترجمان: کاوه فولادی نسب - مریم کهنسال نودهی

ویراستار: علیرضا کیوانی نژاد

لیتوگرافی: باختر

چاپ: دالاهو

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول نشر چشمه (چاپ سوم کتاب): پاییز ۱۳۹۸، تهران

ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر چشمه است.

هرگونه بیس استفاده از این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شماره: ۹۰ - ۱۵۰ - ۲۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸

دفتر مرکزی نشر چشمه: تهران، خیابان کریمشاهی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲.
تلفن: ۸۸۳۳۳۶۰۰ — کتابفروشی نشر چشمه: کریمشاهی، تهران، خیابان کریم‌خان زند، نبش
میرزای شیرازی، شماره‌ی ۱۰۷. تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۳۳۶۰۰ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی کوروش: تهران، بزرگراه
ستاری شمال، نبش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کوروش، طبقه‌ی پنجم، واحد ۴. تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۸
— کتابفروشی نشر چشمه‌ی آرن: تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرحزادی، نرسیده به بزرگراه نیایش،
خیابان حافظی، نبش خیابان فخارمقدم، مجتمع تجاری آرن، طبقه‌ی ۲. تلفن: ۰۲۱-۷۵۹۳۵۲۰۵ — کتابفروشی
نشر چشمه‌ی بابل: بابل، خیابان شریعتی، روبه‌روی شیرینی‌سرای آرن. تلفن: ۰۲۱-۳۲۲۷۶۵۷۱ (۰۱۱)
— کتابفروشی نشر چشمه‌ی پریس: تهران، پاسداران، نبش گلستان بجم، مجتمع پریس، طبقه‌ی دوم.
تلفن: ۹۱۰۰۱۲۵۸ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی کارگر: تهران، خیابان کارگر، بلوار معاد، بزرگراه شهید
گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۳۳۵۸۳ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی شایگان: تهران،
بلوار وکیل آباد، بین وکیل آباد ۱۸ و ۲۰ (بین هفت‌تیر و هنرستان)، پلاک ۳۸۶. تلفن: ۰۲۱-۸۶۷۸۵۰۰۷ (۰۵۱)
— کتابفروشی نشر چشمه‌ی آفتاب: اراک، خیابان شهید بهشتی، سواره ارامنه، خیابان شکوه، پلاک
۶۷۸۴. تلفن: ۰۲۶-۳۲۲۳۶۶۰۰۸ (۰۸۶)

www.cheshmeh.ir

cheshmehpublication

cheshmehpublication

بخش کتاب چشمه: تلفن: ۷۷۷۸۸۵۰۲

فهرست

۹	مقدمه‌ی مترجمان
۱۳	اول، وسط، آخر
۱۵	در آغاز / جک ب.
۲۳	چگونه داستان را هوشیانه رو کنیم؟ / روی سورلز
۳۴	میانه‌ی داستان / کاترین گری
۴۶	میانه‌ی قدرتمند / دوایت وی. سولس
۵۹	بازی پایان / استرام. فرایزنر
۶۹	چگونه در پایان شکست نخوریم / اف. ای. راکر
۷۸	پایان‌بندی غیرقابل پیش‌بینی / دنیس ویتکام
۸۷	شگردهای مغفول
۸۹	چگونه می‌توان به داستان وجوه بیشتری داد؟ / دارل شوایتزر
۱۰۰	نماد: ابزاری برای ارائه‌ی معنا / رگا کرامر مک‌کارتی
	ذکر نام‌ها: چگونه داستان‌تان را واقعی و ملموس کنید؟ /
۱۰۷	حال بلیث و چارلی سویت
۱۱۶	چه چیزی را از داستان کنار بگذاریم و چه چیزی را نگه داریم؟ / کیت رید
۱۳۰	سبک: شیوه‌ی گفتن داستان / هالی و ویت برنت

- ۱۴۵.....بازنویسی
- ۱۴۷.....آیا تحریف کلمه‌ی زشتی است؟ / چارلز ترنر
- ۱۵۴.....داستان‌تان را کوتاه کنید، تراش دهید و پرداخت کنید / باریبارا ورنک دورکین
- ۱۶۳.....ورود سخت: نگاهی موشکافانه به چاپ اولین اثر / شارون راد
- ۱۸۳.....موضوع‌های ممنوع / مریل جان گریر
-جعبه‌ابزار صیقل‌کاری برای داستان‌نویسان
- ۱۸۷.....جودیت راس اندرل و استفانی گوردون تسلر
- ۱۹۳.....بهرستی برای می داستان‌های برگشت‌خورده / آلن دبلیو. اکرت
- ۲۰۵.....فروش داستان
- ۲۰۷.....اطلاعات محرمانه از یک استاد / آدلا راجرز سنت جانز
- ۲۱۲.....به فروش گذاشتن براد به فیس ساندن / ناتالی هاگن
- ۲۱۷.....ارائه‌ی داستان کوتاه: بازی صبر / لری لتری
- ۲۲۳.....واژه‌نامه
- ۲۲۵.....فارسی به انگلیسی
- ۲۳۲.....انگلیسی به فارسی

مقدمه‌ی مترجمان

داستان کوتاه و رمان — مانند بیشتر پدیده‌های مدرن دیگر — برای ما ایرانی‌ها محصولاتی وارداتی است. از همان زمانی که محمدعلی جمال‌زاده یکی بود، یکی نبودش را با الهام از آثوهان غرب نوشت، نویسنده‌ی ایرانی به مصرف‌کننده‌ی تولیدات غربی تبدیل شد و — در آن لحظه‌ی نخست، آشنایی با یک قالب هنری جدید می‌توانست امتیازی مهم باشد یا حتی لازم تلقی شود، ایراد کار این جاست که — این روند هنوز هم بعد از چیزی حدود نود سال کم‌وبیش ادامه دارد. در همه‌ی این سال‌ها بیشتر نویسندگان ایرانی — و بی‌تردید نه همه‌شان^۱ — که جدا از جامعه‌ی ایرانی نبوده‌اند و همیشه معاصر بوده‌اند، میان عرفی‌گری و ساده‌خواهی سنتی و قانون‌مداری و نظم‌مندی مدرن، همیشه با بی‌تابی به نعل زده‌اند و یکی به میخ: وقتی صحبت از شیوه‌ی زندگی و رفاه اجتماعی هرمند مدرن به میان آمده، مدرن و پیشرو بوده‌اند و وقتی صحبت از علم، ادب و دقت هرمند مدرن به میان آمده، خودشان را زده‌اند به آن راه که تهش متصل می‌شده به معناگرایی شرقی. به همین دلیل هم چندان دلیل یا لزومی ندیده‌اند که اگر

۱. و البته در همه‌ی این سال‌ها تک‌ستاره‌هایی هم وجود داشته‌اند که به ادبیات داستانی ایران نور داده‌اند و آثارشان — هر کدام — غنیمتی برای فرهنگ هنر و ادبیات فارسی محسوب می‌شود. اما از فرهنگ و هنری با این پیشینه، توقع بیشتری است.

می‌خواهند سراغ خلق داستان کوتاه و رمان بروند، پیش از هر کار دیگری شناخت علمی مناسبی نسبت به آن پیدا کنند؛ شناختی که در فقدان کم‌کمک تاریخی دانشکده‌های ادبیات داستانی در این مملکت، می‌شد از راه مطالعه‌ی کتاب‌های تخصصی و فنی یا حضور در کارگاه‌ها و جلسه‌های مختلف به دستش آورد. از بسیاری نویسنده‌های ایرانی معاصر، چه در محفل‌های رسمی و چه در محفل‌های غیررسمی، شنیده شده که به بکارت اندیشه اهمیت فراوانی می‌دهند و ترجیح می‌دهند پاکی و صافی ذهن‌شان را با عبارت‌ها، واژه‌ها و اصطلاح‌های فنی برهم نزنند و نیرو و انرژی درونی‌شان را خالص و خلص نگه دارند برای حالت سرافرازی ادبی. این‌جا درست همان جایی است که هنرمندی که ابزار کارش ادبی مدرن است، رو می‌آورد به استدلال‌هایی که با اندیشه‌ی مدرن در تضاد و تعارض است. نتیجه‌ی چنین شیوه‌ی استدلالی همین اوضاع و احوال بی‌حساب و کدبی می‌شود که سال‌هاست گریبان ادبیات داستانی ما را گرفته؛ اوضاع و احوالی که بسیاری از نویسندگان به معیزي‌ها و دست بردن‌ها و توقیف کردن‌ها، بی‌تردید معیزي‌های بی‌حساب و کتاب و کم‌وبیش سلیقه‌ای و قرائت سیاسی کردن از هر داستانی و از هر جمله‌ای، در هر داستانی، ضربه‌ای مهلک به پیکر ادبیات داستانی یک مملکت می‌تواند وارد کند، اما سؤال این‌جاست که آیا ناتوانی بسیاری از نویسنده‌های ایرانی — به خصوص جوان‌ترها — در خلق یک جهان داستانی تأثیرگذار یا تعادل و شخصیت به‌یادماندنی یا صحنه‌هایی زنده و مانا هم تحت تأثیر همین برخورد با سلیقه‌ای و سیاست‌زدگی است؟ بیشتر و پیش‌تر از این‌ها به نظر می‌رسد آن‌چه نمی‌گذارد ادبیات داستانی ایرانی در جهتی درست رشد کند و به بلوغ نزدیک شود، سنت نادرستی است که می‌گوید «برای داستان نوشتن به قلم و کاغذ کافی» و به همین سادگی آن عامل اساسی یعنی شناخت و آگاهی را کنار می‌گذارد. اگر از آن جمله‌ی کذایی، واژه‌ی «داستان» را حذف کنیم، همه‌چیز درست می‌شود: «برای نوشتن به قلم و کاغذ کافی» و این نوشتن در معنای عام است. اما کسی

که می‌خواهد «داستان» بنویسد، اول از همه باید داستان را بشناسد و بداند «داستان نوشتن» دقیقاً یعنی چه و بداند که داستان با مقاله و گزارش و خاطره و سفرنامه و یادداشت روزانه — که هر کدام ویژگی‌های خاص خود را دارند — متفاوت است.

متأسفانه در همه‌ی این نود سالی که از عمر داستان مدرن فارسی می‌گذرد، شناخت اصول و مبانی داستان‌نویسی بیشتر از هر چیز دیگری مورد غفلت قرار گرفت. و گاه این مدعا اندک بودن منابع مکتوب در این زمینه است. این نکته را می‌توان یکی از مهم‌ترین دلایل رکود ادبیات داستانی ما در داخل کشور و عدم توفیق آن در خارج کشور دانست. حالا چند سالی است که نسل جدیدی از نویسندگان با تجربه زیاد دارند وارد بازار ادبیات و چرخه‌ی تولید ادبی ایران می‌شوند. باید اذعان کرد این نسل جدید با اصول و مبانی فنی هنر داستان‌نویسی آشنا شود و سوزش سوخته که درست داستان نوشتن و درست با مخاطب رابطه برقرار کردن، بدان شناخت اصول و مبانی جهانی داستان‌نویسی مقدر نیست.

حرفه: داستان‌نویس تلاشی است در این مسیر. پیشنهاد ترجمه‌ی این کتاب را آقای جمال میرصادقی به ما داد. وقتی یکبار خواستیم، دیدیم هم مسائلی را مطرح می‌کند که جایشان در منابع مکتوب ما خالی است. هم نویسندگان متعددی دارد که حضورشان و تنوع دیدگاه‌هاشان تکرارهای مفیدی را در مجموعه به وجود می‌آورد. خواندن و بازخوانی کتاب به زبان اصلی، ترجمه و ویراستاری‌اش و در نهایت اضافه کردن زیرنویس‌ها برای آشنایی هر چه بیشتر مخاطب فارسی‌زبان با نویسنده‌های بزرگ، شخصیت‌های داستانی ماندگار و مجله‌ها و جایزه‌های مهم ادبی جهان، سه سال زمان برده و البته این کار، کاری کم‌بیش نامستمر بوده و دلیلش هم دویدن دنبال زندگی.

مجموعه‌ی حرفه: داستان‌نویس ترجمه‌ای است از مجموعه‌ی *Handbook of Short Story Writing*. در این مجموعه‌ی چهارجلدی، مقاله‌های مستقلی از

نویسنده‌ها، منتقدان و مدرسان ادبیات داستانی گردآوری شده است. جلد اول مجموعه به عنوان یک مدخل درباره‌ی «اهمیت داستان»، «نویسندگی به عنوان حرفه» و «ایده‌پردازی» بحث می‌کند. در جلد دوم و سوم مجموعه مسائل تکنیکی به بحث گذاشته می‌شوند و نویسنده‌های مقاله‌ها به شکلی عملی و با مثال‌ها و نمونه‌های قابل درک تلاش می‌کنند تا عناصر داستان را به مخاطب معرفی و چگونگی ساخت و پرداخت‌شان را در داستان تشریح کنند. «پی‌رنگ»، «شخصیت‌دازی» و «زاویه دید» مباحث جلد دوم مجموعه را تشکیل می‌دهند و در جلد سوم نیز «صحنه‌پردازی»، «تغییر وضعیت و موقعیت»، «گفت‌وگو» و «توصیف» به بحث و بررسی گذاشته می‌شوند. در جلد چهارم مسائل تکمیلی مورد بررسی قرار می‌گیرد: ساخت و پرداخت «اول، وسط و آخر» داستان، «شگردهای مغفول»، «بازنویسی» و «فروش داستان».

امیدواریم این مجموعه تبدیل به کتابی برای اهالی ادبیات و دوست‌داران داستان مفید واقع شود و ناگفته پیداست که برای این صورت است که هدف ما از انجام این کار برآورده خواهد شد.

کاو. مولادنیس / مریم کهنسال نودهی

اول آبان‌ماه ۱۳۹۰